

Classroom Teacher Candidates' Metaphoric Perceptions of the Concept of Communication

Muhammed Serhat SEMERCİOĞLU ¹, Ahmet Oğuz AKÇAY ²

Öz

Communication is one of the leading skills expected from a successful teacher. The communication established within the school contribute to both professional and personal development of teachers. As the concept of communication is so important nowadays, "Effective Communication" course is offered in undergraduate programs in order to bring primary school teacher candidates in effective communication skills. The purpose of this study is to reveal the metaphors (mental images) used by primary school teacher candidates regarding communication. The research was carried out with 66 3rd and 4th year primary school teacher candidates. The participants were pre-service teachers who enrolled in the Effective Communication course in the Fall semester of the 2017-2018 academic year. In order to collect the data, an open-ended questionnaire form was prepared to reveal the opinions of the pre-service teachers regarding the concept of communication. In the questionnaire form, pre-service teachers were asked to complete blank spaces in the sentence, "Effective communication like this; because.....". The following research questions were sought to answer: "Which metaphors do teacher candidates use to explain the concept of communication?" and "Under which categories can the metaphors used by the teacher candidates be grouped based on their common features?". The opinions of the teacher candidates on the concept of the curriculum were analyzed via content analysis. The analysis and interpretation process was carried out by taking into account the naming stage, the screening and refining stage, the compilation and categorization stage, and the validity and reliability stage. The result shows that teacher candidates give importance to the concept of communication and see this concept as vital. Because, according to the responses of the participants, the concept of communication is mostly compared to water, oxygen and shopping.

Anahtar Kelimeler

Metaphor
Primary education
Communication
Effective education

Makale Hakkında

Gönderim Tarihi: 03.02.2019

Kabul Tarihi:05.06.2019

E-Yayın Tarihi: 08.31.2020

¹ Dr., Gümüşhane University, Torul Vocational School, Turkey, segusem@hotmail.com, <https://orcid.org/0000-0001-9689-0850>

² Asist. Prof. Dr., Eskisehir Osmangazi University, Faculty of Education, Turkey, oguzakcay42@gmail.com, <https://orcid.org/0000-0003-2109-976X>

Introduction

The concept of communication can be considered as an action in which sound (language), text, visual or non-verbal tools are used. It is believed that good communication occurs when different communicative tools work together and harmoniously (Çalışkan & Yeşil, 2005). However, different techniques can be used to communicate. These techniques can either be direct communication skills or indirect communication skills. In direct communication, while the person expresses himself/herself by writing, verbally and practicing; in indirect communication, expressions such as body language, gestures, facial expressions and emphasis are used.

There is a close relationship between the communication we establish in daily life and the language. Language has the feature of being an easy and effective way that people have used for centuries while conveying their feelings and thoughts (Yıldız & Yavuz, 2012). There is an inseparable relationship between language and thinking. Language is limited to words belonging to the language in which a society speaks the worldview while determining the minds and imaginations of the speakers (Kaplan, 2002).

While defining a successful teacher, it is stated that they are defined as the people who can use their communication skills effectively and correctly (Çiftçi & Taşkaya, 2010). In addition to this, developing effective and correct communication skills is important for teachers' personal and professional development. As a result, teachers need to have advanced communication skills to be successful in their profession (Ihmeideh et al. 2010). At this point, many of the teacher candidates currently studying in education faculties will be interested in educational activities throughout their lives, so they must already have effective communication skills. In this context, metaphors that will improve the positive communication and education of teacher candidates will also increase their impact on their students.

It is seen that metaphors are used in education, communication and language. For example, metaphors in education are also a preferred tool for explaining complex concepts. It is also used in language and communication metaphors to explain skills such as understanding, speaking, listening and writing. When the relevant literature is examined, it is seen that the metaphors about teacher candidates generally focus on the teaching profession, school, student and class concept, and classroom management (Saban, 2004; Ocak and Gündüz, 2006; Cerit, 2008; Semerci, 2007; Yıldırım et al., 2009; Aydın and Pehlivan, 2010; Altun and Apaydın, 2013).

Until 1980, the concept of metaphor was accepted as an art of speech and it has been involved in literary works. The concept of metaphor has become the center of many field studies with the Contemporary Theory of Metaphor put forward on this date (Alparslan, 2007). Although it comes from French as a term, in the Turkish Language Association Dictionary; "Metaphor" means "the word used in a different meaning rather than its real meaning as a result of a connection or drawing an analogy" (www.tdk.gov.tr). At this point, it can be said that the transfer of meaning from one object to another, which is perceptual similarity for metaphors, is not enough to describe a real phenomenon. It can be said that it would be more appropriate to understand and experience the object to be explained from other points (Semerci, 2007). In its shortest definition, metaphor is describing a term with another term (Marshall, 2010).

On the other hand, being an individual who thinks metaphorically means being a constructivist learner. As a result, it provides a desired connection from the known to the unknown (Taggart & Wilson, 2005). Besides, metaphors can help to create and restructure images in individuals with limited vocabulary and to make sense of those who are in educational practices (Çelikten, 2006). Sometimes metaphors can also be an important means of communication when the words in the limited vocabulary are not enough or where the expression needs to be strengthened. Metaphors enable the individual's mind to change from one form of comprehension to another form of understanding, allowing that individual to see a certain concept as another phenomenon (Döş, 2010).

Metaphors are about our minds and are often expressed verbally but can also be described in different ways from time to time. For example; It can be formed by talking, with gesture and facial expressions, emphasis, intonation, and even in graphical structures (Saban, 2004; Müller & Cienki,

2009). Metaphors are one of the basic tools developed by human beings to understand their inner world, express themselves correctly and communicate (Deant-Reed and Szokolszky, 1993). People also use metaphors to express the positive and negative expressions they use when communicating with each other. From this point of view, people often use metaphors to express themselves in their daily lives and to understand the individuals (Zanotto et al., 2008).

This research can also help to determine how students who study at the faculty of education develop and interpret the concept of communication throughout their undergraduate education and understand the concept of communication. Another aim of this research is to determine how senior students (teacher candidates) who attend a public university conceptualize their thoughts about communication with the help of metaphors. By identifying the metaphors that teacher candidates develop about communication, their approach to the concept of communication will be determined. In this research, the following questions were asked to be answered:

- With which metaphors do the teacher candidates explain the concept of communication?
- Under which categories are the metaphors collected by teacher candidates in terms of their common characteristics?

Methods

In this study, the phenomenological method, which is one of the qualitative research methods, was used. Phenomenological method (phenomenology) focuses on the cases that we are aware of but do not have an in-depth and detailed understanding (Yıldırım & Şimşek, 2013, p.78). People encounter many events, problems and / or experiences throughout their lives, and the phenomenological method is a method used to determine the level of awareness of people about these situations.

Study Group

The study group of the research consists of the primary school teacher candidates studying at a public university in the spring semester of the 2017-2018 academic years. The study group was formed by using convenience sampling method and criterion sampling method (Yıldırım & Şimşek, 2006). It consists of 59 teacher candidates (19 of male and 40 female). The distribution of the study group by gender is shown in Table 1.

Table 1. Frequency and percentage distribution of participants by gender

Gender	Frequency (f)	Percentage (%)
Male	19	32,2
Female	40	67,8
Total	59	100

Data Collection Instrument

Within the study, only the information of the volunteer teacher candidates was consulted. An open-ended question form was used to determine the metaphorical perceptions of the primary school teacher candidates at the end of the Effective Communication course. This course aims to inform students about the communication and communication process, to enable students to use this information effectively in daily life and professional life. To reveal the metaphorical perceptions of the primary school teacher candidates participating in the research about the concept of “communication”, each participant was asked to complete the relevant gaps by giving some expressions like: “Communication is like because.....”. The teacher candidates were given 15 minutes to create metaphors and the metaphors that they developed with their handwriting were collected. The answers given by teacher candidates are the main data source of the study.

Data Analysis

The data obtained in the study were analyzed with content analysis method. The main purpose of content analysis is to reach the concepts and relationships that can explain the collected data (Yıldırım & Şimşek, 2013). The basic process in content analysis is to gather data similar to each other within the

framework of certain concepts and themes and to organize and interpret them in a way that the reader can understand (Yıldırım and Şimşek, 2013, p. 259). The developed metaphors were analyzed in four stages. These stages are (1) coding data, (2) finding themes, (3) editing codes and themes, and (4) interpreting findings (Yıldırım & Şimşek, 2013).

63 teacher candidates who took the course "Effective Communication" were asked to fill the open-ended form. Metaphors developed by students, but whose rationale has not been written, have not been evaluated. Only 59 of these were evaluated and 4 forms were excluded. These documents were excluded from the evaluation because they were not qualified to explain the concept of communication. Three of the excluded documents were empty, and one expressed the concept of communication only with an adjective.

At the stage of determining the basic codes, two researchers worked independently at first and then they met and discussed until the consensus was reached on the codes. After the consensus was achieved, an expert was interviewed to ensure the reliability of the study, and the researchers and the expert reached a consensus.

Findings

Themes consisting of the answers given by teacher candidates about the concept of communication are: "Communication is vital", "Communication is the effort to establish meaning and relationship and sharing", "Communication has elements" and "Communication has different aspects". In line with the results, the metaphors of the theme "Communication is vital" are given in Table 2.

Table 2. "The metaphors of the theme "Communication is vital"

Reasons	Frequency (f)	Metaphor
-We can't live without water.	6	
- If we don't drink water, our body needs water after a while.	1	
- Water is one of the basic needs.	2	Water
- We cannot live without oxygen.	6	Oxygen
- To continue living, we need food as well as communication	3	Food
- We can neither understand nor speak without the brain.	2	Brain
- -Every organ in our body receives a message from the brain and does what is desired.		
-A match cannot be without ball, life cannot be without communication.	1	Soccer ball
-Soil is the basis of life just like communication.	1	Soil
Total	22	

As seen in Table 2, 22 of the 59 metaphors are under the theme of "Communication is vital". Nine water metaphors, six oxygen metaphors, three food metaphors, two brain metaphors, one soccer ball and one soil metaphor were used in this category. All the metaphors include cases used in positive meanings. The main point of the 22 metaphors is that the concept of communication is seen as an indispensable element of life and that life cannot be continued without communication.

The table showing the metaphors and frequency status of the second theme "Communication is the effort to establish meaning and relationship and sharing" are given below.

Table 3. The metaphors of the theme "Communication is the effort to establish meaning and relationship and sharing"

Reasons	Frequency(f)	Metaphors
- Both are made mutually,	3	Shopping
- It is an effort to establish mutual meaning,	2	
- There are also two people and assistants in shopping.	1	
- Both connect mutual situations.	3	Bridge
- Vein also helps organs to connect.	2	Vein
- My cat is the one who understands me best in this life.	1	Cat
-The spring water shares its water with those who come to it.	1	Spring Water
-Elements exchange elements to coexist.	1	Chemical Bond
-When a person looks at nature, he/she feels something and tries to understand.	1	Nature
- There is also mutual sharing when sending files.	1	Sending document in Computer
- There is mutual sharing in both cases.	1	Heat Transfer
- We give water to the tree, and in return, it gives us oxygen.	1	Tree
-The safelight also illuminates us to understand and be understood.	1	Safelight
Total	19	

As can be seen in Table 3, 19 of the 59 metaphors are under the theme of "Communication is the effort to establish meaning and relationship and sharing". Six of the responses include shopping metaphor, three of them include bridge metaphor, two of them include vein metaphor and each of these items are belong to one metaphor: cat, spring water, chemical bond, nature, sending document on computer, heat transfer, tree and safelight. All the metaphors include cases used in positive meanings. The main point of these 19 metaphors is that the concept of communication should be mutual, communication is sharing and a process of establishing a relationship and meaning.

The metaphors written about the third theme, "Communication Has Elements" and the table showing the frequency status are given below.

Table 4. The metaphors of the theme "Communication Has Elements"

Reasons	Frequency(f)	Metaphor
-There are many colors in the rainbow. Communication also has many elements.	1	Rainbow
-The family also has elements such as mother, father and child.	1	Family
-The person who sends the gift is shipper, the person who receives it is addressee, the cargo is the distributor (connector), being happy is feedback.	1	A gift is sent by cargo
-There are electricity, water and natural gas pipes in the infrastructure. In communication, these pipes are receiver, sender and message.	1	City infrastructure
-The sender is the airport, the receiver is the airport to be visited, the source is the plane, the message is the passenger, the feedback is the return route.	1	Plane
-Different elements on the traffic signs express different meanings.	1	Traffic Signs
-Class also has many elements.	1	Class
Total	7	

As seen in Table 4, 7 of the 59 metaphors evaluated are under the theme of "Communication Has Elements". In the responses of the theme, rainbow, family, gift sent by cargo, city infrastructure, plane, traffic signs and class metaphors were used. The main point of the 7 metaphors is the view that the prominent point in the concept of communication has sub-elements of communication.

The metaphors of the last theme, "Communication has different aspects" and the frequency status is given in Table 5.

Table 5. The metaphors of the theme "Communication has different aspects"

Reasons	Frequency (f)	Metaphor
--It's like human talk.	2	Sounds of birds
-You can interact with people in every way (audio, written, visual) thanks to social networks.	2	Social networks
-It interacts with all aspects, both verbal and non-verbal.	1	Google
-If you push too hard, the balance is broken as in communication.	1	Mechanical pencil
-You'll be happy if you succeed both.	1	Oscar awarded director
-It is infinite like the sky.	1	Sky
--The tree grows stronger as it takes root in the ground.	1	Tree
-The more properly a child grows, the healthier it will be. Communication is the same, the better communication is established, the healthier it progresses.	1	Child
-There is an obligation to be a part of the nation and to socialize.	1	Nation
Total	11	Total

As seen in Table 5, 11 of the 59 metaphors are under the theme of "Communication has different aspects ". In the responses of the theme, there were two bird sounds and two social network metaphors. There were also metaphors like Google, mechanical pencil, Oscar awarded director, sky, tree, child and nation metaphor. Each of them represents one metaphor. All the metaphors include cases used in positive meanings. Although 11 metaphors do not have a single main point, they expressed opinions on different aspects of the concept of communication.

Discussion, Conclusion and Suggestions

The main purpose of this research is to reveal the perceptions of the students of Education Faculty, who are about to begin their teaching profession, about the concept of communication through metaphors. In this study, which aims to determine teacher candidates' perspectives on the concept of communication, it was determined that 59 metaphors were created.

Based on the metaphors created by the teacher candidates regarding the concept of communication, 4 themes were created. These themes are "Communication is vital", "Communication is the effort to establish meaning and relationship and sharing", "Communication has elements" and "Communication has different aspects". The most important metaphors that emerged in the study; "Water (9)", "Oxygen (6)", "Shopping (6)", "Food (3)" and "Bridge (3)".

It has been observed that the metaphor studies on the phenomenon of communication in the national literature are quite limited. However, in the study of Yılmaztekin (2015), English teacher candidates used the word "Communication" in 15 different meanings. The main finding that emerged in this different finding meaning study is that effective communication is vital and it is primarily important for teachers.

As a result of our study with similar results, teacher candidates expressed vital and primarily important elements in their metaphors instead of communication. Another similar study in the literature was carried out by Aydemir and Tekin (2018). According to the results of the analysis of the metaphor study applied to the subjects, the communication phenomenon to be created between the teacher-student-parent is vital and this trio needs to work and communicate like a team.

In another metaphor study conducted by Akgül (2017) on individuals of different age groups of society, individuals over the age of 65 compared the phenomenon of communication mostly to "water" and "oxygen".

As a result, in this research, it was seen that the primary school teacher candidates explained the concept of communication not only with positive metaphors but also associated the concept of communication with the things that were non-living but vital for human beings. According to this result, it can be said that teacher candidates give importance to the concept of communication and see this concept as vital. Because, according to the responses of the participants, the concept of communication is mostly compared to water, oxygen and shopping.

In the context of these results obtained from the research, the following suggestions can be made:

- Metaphors of the concept of communication can be determined by different student groups or individuals, and more contributions can be made to the literature.
- Metaphors of the concept of “communication”, which is of high importance for teachers, can be determined with the teachers currently working.
- Studies can be carried out for the ministry, national education directorates and school administrators to pay more attention to the concept of “communication”, which is of high importance for teachers.
- Metaphor studies can be conducted for teacher candidates or teachers who are currently working, including effective speech, body language, etc., which are the sub-branches of communication.

References

- Akgül, H. (2017) Nineden-dededen, toruna; bilgi ve iletişim teknolojilerine yönelik metaforik algılar. *Uluslararası Toplum Araştırmaları Dergisi*, 7(13), 655-677.
- Alparşlan S. (2007). *Sanayi ve bilgi toplumu yönetim metaforlarının karşılaştırılması*. Yayımlanmış Yüksek lisans Tezi, Sakarya Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Sakarya.
- Altun, A.S. ve Apaydın, Ç. (2013) Kız ve erkek öğretmen adaylarının “eğitim” kavramına ilişkin metaforik algıları. *Kuram ve Uygulamada Eğitim Yönetimi Dergisi*, 19(3), 329-354.
- Aydemir, L. ve Tekin, T. (2018). Eğitim örgütlerinde iletişim: İlköğretimde metaforik analiz, *Motif Akademi Halkbilim Dergisi*, 11(21), 145-161.
- Aydın, İ. ve Pehlivan, B. (2010). Türkçe öğretmeni adaylarının öğretmen ve öğrenci kavramlarına ilişkin kullandıkları metaforlar. *Turkish Studies*, 5 (3), 818-842.
- Bender, Y. (2005). *The tactful teacher: Effective communication with parents, colleagues, and Administrators*. Vermont: Nomad Press.
- Cerit, Y. (2008). Öğretmen kavramı ile ilgili metaforlara ilişkin öğrenci, öğretmen ve yönetici görüşleri. *Türk Eğitim Bilimleri Dergisi*, 6 (4), 693-712.
- Çalışkan, N. ve Yeşil, R. (2005). Eğitim sürecinde öğretmenin beden dili. *Gazi Üniversitesi Kurşehir Eğitim Fakültesi Dergisi*, 6(1), 199-207.
- Çelikten, M. (2006). Kültür ve öğretmen metaforları. *Erciyes Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, (21), 269-283.
- Çiftçi, S. ve Taşkara, S.M. (2010). Sınıf öğretmenliği adaylarının öz yeterlik ve iletişim becerileri arasındaki ilişki. *e-Journal of New World Sciences Academy Education Sciences*, 5 (3), 921-928.
- Deant-Reed, C.H. & Szokolszky, A. (1993). Where do metaphors come from. *Metaphor and Symbolic Activity Sciences*, 8(3), 227-242.
- Döş, İ. (2010). Aday öğretmenlerin müfettişlik kavramına ilişkin metafor algıları. *Gaziantep Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 9 (3), 607-629.
- Ihmeideh, F.M., Al-Omari, A.A. & Aal-Dababneh, K.A. (2010). Attitudes toward communication skills among students teachers in Jordanian Public University, *Australian Journal of Teacher Education*, 35(4), 1-11.
- Kaplan, M. (2002). *Kültür ve dil*, İstanbul: Dergâh Yayınları.
- Marshall, J. (2010). Five ways to integrate: Using strategies from contemporary art. *Art Education*, 63(3), 13-16.
- Müller, C. & Cienki, A. (2009). *Multimodal metaphor: Applications of cognitive linguistic*. Berlin: Gruyter GmbH & Co. Publishing.
- Ocak, G. ve Gündüz, M. (2006). Eğitim fakültesini yeni kazanan öğretmen adaylarının öğretmenlik mesleğine giriş dersini almadan önce ve aldıktan sonra öğretmenlik mesleği hakkında metaforların karşılaştırılması, *Afyon Kocatepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 8(2), 293-309.

- Saban, A. (2004). Giriş düzeyindeki sınıf öğretmenleri adaylarının öğretmen kavramına ilişkin ileri sürdükleri metaforlar. *Türk Eğitim Bilimleri Dergisi*, (2), 135-155.
- Semerci, Ç. (2007). “Program geliştirme” kavramına ilişkin metaforlarla yeni ilköğretim programlarına farklı bir bakış. *Cumhuriyet Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 2 (31), 125-140.
- Taggart, G. L. & Wilson, A. P. (2005), *Promoting reflective thinking in teachers 50 action strategies*. Thousand oaks, California: Corwin Press.
- Yıldırım, A., Ünal, A. ve Çelik, M. (2009). İlköğretim müfettişi, ilköğretim okul yöneticisi ve öğretmenlerin öğretmene ilişkin algılarının metafor analizi yoluyla incelenmesi. 18. Ulusal Eğitim Bilimleri Kurultayı 2009 Proceedings Book.
- Yılmaztekin, Ö. E. (2015). İngilizce öğretmen adaylarının etkili iletişim hakkındaki görüşleri. *Mustafa Kemal Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 12 (30), 63-77.
- Zanotto, M. S., Cameron, L. & Cavalcanti, M. C. (2008). *Confronting metaphor in use: An Applied linguistic approach*. Amsterdam: John Benjamins Publishing Company.

Sınıf Öğretmeni Adaylarının İletişim Kavramına İlişkin Metaforik Algıları

Muhammed Serhat SEMERCİOĞLU ¹, Ahmet Oğuz AKÇAY ²

Öz

Başarılı bir öğretmenden beklenen davranışların başında iletişim kurma becerisi gelmektedir. Okul içinde kurulan iletişim sayesinde öğretmenler hem mesleki hem de kişisel gelişime katkı sağlamaktadır. İletişim kavramının bu kadar önemli olduğu günümüzde, sınıf öğretmenliği adaylarına etkili iletişim becerisi kazandırmak için lisans programlarında “Etkili İletişim” dersi verilmektedir. Bu araştırmanın genel amacı ise sınıf öğretmenliği adaylarının iletişime ilişkin kullandıkları metaforları (zihinsel imgeler) ortaya koymaktır. Araştırma Sınıf Eğitimi 3. ve 4. sınıfta öğrenim gören 66 öğretmen adayı ile gerçekleştirilmiştir. Katılımcılar 2017-2018 öğretim yılı Güz döneminde Etkili İletişim dersine kayıt yaptıran öğretmen adaylarından oluşmaktadır. Araştırmada veri toplamak amacıyla araştırmaya katılan öğretmen adaylarının iletişim kavramlarına ilişkin sahip oldukları düşünceleri ortaya çıkarmak için açık uçlu bir anket formu hazırlanmış; anket formunda öğretmen adaylarından “Etkili iletişim..... gibidir; çünkü.....” cümlesini tamamlamaları istenmiştir. Bu araştırmada aşağıda belirtilen sorulara yanıt aranmıştır: “Öğretmen adayları iletişim kavramını hangi metaforlarla açıklamaktadır? ve “Öğretmen adayları tarafından ortaya konan metaforlar ortak özellikleri bakımından hangi kategoriler altında toplanabilir?”. Öğretmen adaylarının eğitim programı kavramına ilişkin düşünceleri içerik analizi tekniği ile çözümlenmiştir. Adlandırma aşaması, eleme ve arıtma aşaması, derleme ve kategori aşaması, geçerlilik ve güvenilirliği sağlama aşaması dikkate alınarak analiz ve yorumlama süreci gerçekleştirilmiştir. Çalışmanın sonuca göre öğretmen adaylarının iletişim kavramına önem verdiği ve bu kavramı hayati olarak gördükleri söylenebilir çünkü katılımcıların verdiği cevaplara göre iletişim kavramı en çok su, oksijen ve alışverişe benzetilmiştir.

Anahtar Kelimeler

Metafor
Sınıf Öğretmenliği
İletişim
Etkili İletişim

Makale Hakkında

Gönderim Tarihi: 02.03.2019

Kabul Tarihi:06.05.2019

E-Yayın Tarihi: 31.08.2020

¹ Öğr. Gör. Dr., Gümüşhane Üniversitesi, Türkiye, segusem@hotmail.com, <https://orcid.org/0000-0001-9689-0850>

² Dr. Öğr.. Üyesi, Eskişehir Osmangazi Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, Türkiye, oguzakcay42@gmail.com, <https://orcid.org/0000-0003-2109-976X>

Giriş

İletişim kavramına bakıldığında; içerisinde ses (dil), yazı, görsel veya sözel olmayan araçların kullanıldığı bir eylem olarak düşünülebilir. İyi bir iletişim için farklı iletişimsel araçların birlikte ve uyumlu bir şekilde çalışması sonucunda oluşturulabildiği düşünülmektedir (Çalışkan ve Yeşil, 2005). Bununla birlikte iletişim kurmak için değişik teknikler de kullanılabilir. Bu teknikler doğrudan iletişim becerileri olabileceği gibi dolaylı iletişim becerileri de olabilmektedir. Doğrudan kurulan iletişim; yazarak, sözel ve uygulayarak kişinin kendisini ifade etmesi iken dolaylı yollardan kurulan iletişim becerilerinde ise beden dili, jest, mimikler ve vurgulama gibi ifade etme yolları kullanılmaktadır (Bender, 2005).

Günlük hayatta kurduğumuz iletişim ile dil arasında yakın bir ilişki bulunmaktadır. Dil, yüzyıllardır insanların duygu ve düşüncelerini aktarırken kullanılan kolay ve etkili bir yol olma özelliğine sahiptir (Yıldız ve Yavuz, 2012). Dil ve düşünme arasında da ayrılmaz bir ilişki vardır. Dil, konuşanların zihindekilerini ve hayal dünyalarını tayin ederken bir toplumun dünya görüşünü de konuştuğu dile ait sahip olduğu kelimelerle sınırlıdır (Kaplan, 2002).

Başarılı bir öğretmenin tanımı yapılırken, iletişim becerilerini etkili ve doğru kullanabilen kişiler olarak belirtilmektedir (Çiftçi ve Taşkaya, 2010). Bununla beraber etkili ve doğru iletişim becerilerini geliştirmek, öğretmenlerin kişisel ve mesleki gelişimleri için önemlidir. Sonuç olarak öğretmenlerin mesleklerinde başarılı olmaları için gelişmiş iletişim becerilerine sahip olmaları gerekmektedir (İhmeideh, vd. 2010). Bu noktada unutulmaması gereken geleceğin öğretmen adayları yani şu an eğitim fakültelerinde okuyan aday öğretmenlerinin birçoğu da hayatları boyunca eğitim-öğretim faaliyetleri ile ilgilenecekler, dolayısıyla etkili iletişim becerilerine şimdiden sahip olmaları gerekmektedir. Bu bağlamda öğretmen adaylarına yapılacak olumlu iletişimi ve eğitimi geliştirici metaforlar onların öğrencilerine yapacakları etkiyi de geliştirecektir.

Eğitim, iletişim ve dil konularında metaforların kullanıldığı görülmektedir. Örneğin eğitimdeki metaforlar da karışık kavramların açıklanmasında öncelikle tercih edilen bir araçtır. Yine dil ve iletişim metaforlarında anlama, konuşma, dinleme ve yazma gibi becerilerin açıklanmasında kullanılır. İlgili alan yazımına bakıldığında öğretmen adayları ile ilgili yapılmış metaforların genellikle öğretmenlik mesleği, okul, öğrenci ve sınıf kavramı, sınıf yönetimi konuları etrafında toplandığı görülmektedir (Saban, 2004; Ocak ve Gündüz, 2006; Cerit, 2008; Semerci, 2007; Yıldırım vd., 2009; Aydın ve Pehlivan, 2010; Altun ve Apaydın, 2013).

1980 yılına kadar metafor kavramı, bir söz sanatı olarak kabul edilmiş; edebi çalışmalar kapsamında yer almış ve bu tarihte ortaya atılan “Çağdaş Metafor Teorisi”yle birlikte birçok alan çalışmalarının merkezine yerleşmiştir (Alparşlan, 2007). Terim olarak Fransızcadan gelmekle birlikte Türk Dil Kurumu Sözlüğünde; “Mecaz” yani “Bir ilgi veya benzetme sonucu gerçek anlamından başka anlamda kullanılan söz” anlamına gelmektedir (www.tdk.gov.tr). Bu noktada metaforlar için algısal benzerlik olan bir nesneden diğerine geçen anlam transferidir denilebilir ki transfer birçok defa gerçek bir olguyu tanımlamaya yetmez. Açıklanmak istenen nesneyi başka noktalardan anlamak, tecrübelendirmek daha yerinde olacağı söylenebilir (Semerci, 2007) . En kısa tanımıyla metafor bir terimi başka bir terimle açıklamaktır (Marshall, 2010).

Öte yandan metaforik düşünen bir birey olmak yapılandırmacı bir şekilde öğrenen olmak demektir. Bunun sonucunda da, bilinenden bilinmeyene istendik bir şekilde bağlantı kurmayı sağlamaktadır (Taggart ve Wilson, 2005). Ayrıca metaforlar sayesinde sınırlı kelime haznesine sahip olan bireylerde imajların meydana getirilmesine ve yeniden yapılandırılmasına, eğitimsel uygulamalarda bulunanların anlamlandırılmasında yardımcı olabilmektedir (Çelikten, 2006). Bazen sınırlı olan kelime haznesindeki kelimeler yetmediğinde ya da anlatımın güçlendirilmesi gereken durumlarda metaforlar önemli bir iletişim aracı da olabilmektedir. Metaforlar, bireyin zihninin bir kavrayış biçiminden başka bir kavrayış biçimine geçmesini sağlayarak, o bireyin belli bir kavrama başka bir olgu olarak görmesini sağlar (Döş, 2010).

Metaforlar zihinsel bir olaydır ve genellikle sözel bir şekilde ifade edilirler ancak zaman zaman farklı biçimlerde de tanımlanabilirler. Örneğin; sözel, jest ve mimik, vurgu, tonlama ile oluşabildiği gibi grafiksel yapılarda bile oluşabilmektedir (Saban, 2004; Müller ve Cienki, 2009). Metaforlar

insanoğlunun kendi iç dünyasını anlama, kendisini doğru bir biçimde ifade etme, iletişim kurmaya yönelik geliştirmiş olduğu temel araçlardan biridir (Deant-Reed ve Szokolszky, 1993). İnsanlar yaşadığı her ortamda birbirleriyle iletişim kurarken kullandıkları olumlu ve olumsuz ifadeleri belirtmek için de metaforları kullanırlar. Bu noktadan hareketle insan günlük yaşamlarında kendisini anlatmak ve karşısındaki bireyleri anlamak için sıklıkla metaforları kullanırlar (Zanotto vd., 2008).

Bu araştırma eğitim fakültesinde öğrenim gören öğrencilerin iletişim kavramına lisans eğitimleri boyunca nasıl bir anlamlandırma, yapılandırma geliştirdiklerini ve iletişim kavramını anlamlandırabilmelerini belirlemeye de yardımcı olabilecektir. Bu araştırmanın bir başka amacı da bir devlet üniversitesine devam eden son sınıf öğretmen adaylarının iletişim hakkındaki düşüncelerini metaforlar yardımıyla nasıl kavramsallaştırdıkları belirlemektir. Aday öğretmenlerin iletişim hakkında geliştirdikleri metaforların belirlenmesi sayesinde, iletişim kavramına ilişkin yaklaşımları belirlenecektir.

Yöntem

Bu çalışmada nitel araştırma yönteminden araştırmaya uygun olan olgubilim (fenomenoloji, görüngübilim) desen kullanılmıştır. “Olgubilim (fenomenoloji/phenomenology) deseni farkında olduğumuz ancak derinlemesine ve ayrıntılı bir anlayışa sahip olmadığımız olgulara odaklanmaktadır (Yıldırım ve Şimşek, 2013, s.78). İnsanlar yaşamları boyunca birçok olay, problem ve/veya tecrübeyle karşılaşılırlar ve olgu bilim insanların bu durumlara karşı farkındalık düzeylerini belirlenmesinde kullanılan bir yöntemdir.

Çalışma Grubu

Araştırmanın çalışma grubunu 2017-2018 Bahar döneminde Osmangazi Üniversitesi Eğitim Fakültesi, Temel Eğitim Ana Bilim Dalı, Sınıf Eğitimi programında öğrenim gören öğrencilerden oluşmaktadır. Çalışma grubuna kolay ulaşılabilir durum ve ölçüt örnekleme kullanılarak ulaşılmıştır (Yıldırım ve Şimşek, 2006). Katılımcıların 19’u erkek ve 40’ı kadın olmak üzere 59 öğrenciden oluşmaktadır. Çalışma grubunun cinsiyete göre dağılımı Tablo 1’de gösterilmiştir.

Tablo 1. Katılımcıların cinsiyetlerine göre frekans ve yüzde dağılımları

Cinsiyet	Frekans (f)	Yüzdelerik (%)
Erkek	19	32,2
Kadın	40	67,8
Toplam	59	100

Verilerin Toplanması

Bu çalışma, Eskişehir ili merkezi, 2017-2018 Bahar döneminde gerçekleştirilen “Etkili İletişim” dersinde gerçekleştirilmiştir. Sınıf öğretmeni adayların Etkili İletişim dersi sonunda belirlenmiş kavramlara ilişkin metaforik algılarını belirlenmesi için açık uçlu sorudan oluşan form kullanılmıştır. Bu dersin amacı, öğrencileri iletişim ve iletişim süreci hakkında bilgilendirmek, öğrencilerin bu bilgileri günlük hayatta ve meslek hayatlarında etkili bir biçimde kullanmalarını sağlamaktır. Araştırmaya katılan sınıf öğretmeni adaylarının «iletişim» kavramına ilişkin sahip oldukları metaforik algıları ortaya çıkarmak amacı ile her bir katılımcıya: «iletişim gibidir/benzer çünkü» ifadesi verilerek ilgili boşlukları tamamlamaları istenmiştir. Bu araştırmada aşağıda belirtilen sorulara yanıt aranmıştır: “Öğretmen adayları iletişim kavramını hangi metaforlarla açıklamaktadır? ve Öğretmen adayları tarafından ortaya konan metaforlar ortak özellikleri bakımından hangi kategoriler altında toplanabilir?” Öğretmen adaylarının metafor oluşturmaları için 15 dakika süre verilmiştir ve öğretmen adayları kendi el yazıları ile geliştirdikleri metaforlar toplanmıştır. Öğretmen adaylarının vermiş oldukları yanıtlar çalışmanın temel veri kaynağını oluşturmaktadır.

Verilerin Analizi

Çalışmada elde edilen veriler içerik analiz yöntemiyle analiz edilmiştir. İçerik analizinde temel amaç, toplanan verileri açıklayabilen kavramlara ve ilişkilere ulaşmaktır (Yıldırım ve Şimşek, 2013). İçerik analizinde temelde yapılan işlem, birbirine benzeyen verileri belirli kavramlar ve temalar

çerçevesinde bir araya getirmek ve bunları okuyucunun anlayabileceği bir biçimde düzenleyerek yorumlamaktır (Yıldırım ve Şimşek, 2013, s.259). Geliştirilen metaforlar dört aşamada analiz edilmiştir. Bu aşamalar (1) verilerin kodlanması, (2) temaların bulunması, (3) kodların ve temaların düzenlenmesi ve (4) bulguların yorumlanması (Yıldırım ve Şimşek, 2013).

“Etkili İletişim” dersini alan 63 öğretmen adayından açık uçlu formu doldurmaları istenmiştir. Bu dersi alan öğretmen adaylarının 63’tür. Öğrenciler tarafından üretilen ama gerekçesi yazılmayan metaforlar değerlendirilmeye alınmamıştır. Bunlardan sadece 59 tanesi değerlendirilmiştir ve 4 tane form değerlendirme dışı tutulmuştur. Değerlendirme dışı tutulan belgeler iletişim kavramını açıklayacak nitelikte olmadığı kanaatinde olduğundan çıkarılmıştır. Çıkarılan belgelerden üçü boş olarak iletilmiş, bir tanesi de iletişim kavramını sadece ön gördüğü bir sıfat ile ifade etmiştir.

Temel kodların belirlenmesi aşamasında ilk önce iki araştırmacı ayrı ayrı bağımsız olarak çalışmış ve daha sonra kodlar üzerinde fikir birliği sağlanıncaya kadar görüşmüşlerdir. Fikir birliği sağlandıktan sonra çalışmanın güvenilirliğini sağlamak için alan uzmanıyla görüşülmüş ve araştırmacılar ve alan uzmanı görüş birliğine varmıştır.

Bulgular

Öğretmen adaylarının iletişim kavramına ilişkin verilen cevaplardan oluşan temalar “İletişim Hayati Bir Öneme Sahiptir”, “İletişim Anlam & İlişki Kurma Çabası ve Paylaşımında Bulunmaktır”, “İletişimin Öğeleri Vardır” ve “İletişimin Farklı Yönleri Vardır” şeklindedir. Elde edilen sonuçlar doğrultusunda “İletişim Hayati Bir Öneme Sahiptir” temasına ait metaforlar Tablo 2’de verilmiştir.

Tablo 2. “İletişim hayati bir öneme sahiptir” temasına ait metaforlar

Gerekçeler	Frekans (f)	Metafor
-Su olmadan yaşayamayız.	6	
-Su içmezsek vücudumuz bir süre sonra mutlaka suya ihtiyaç duyar.	1	Su
-Su temel ihtiyaçlardandır.	2	
-Oksijen olmadan yaşamamız mümkün değildir.	6	Oksijen
-İnsan hayatına devam etmek için iletişim gibi besine ihtiyacı vardır.	3	Besin
-Beyin olmadan ne anlar ne de konuşabiliriz.	2	Beyin
-Vücudumuzdaki her organ beyinden mesaj alır ve isteneni yapar.		
-Maç topsuz, hayat iletişimsiz olamaz.	1	Futbol Topu
-Toprak da iletişim gibi hayatın temelidir.	1	Toprak
Toplam	22	

Yukarıdaki Tablo 2’de de görüldüğü gibi değerlendirmeye alınan 59 metaforun 22 tanesi “İletişim Hayati Bir Öneme Sahiptir” temasının altında yer almaktadır. Bu kategoride dokuz tanesi su, altı tanesi oksijen, üç tanesi besin, iki tanesi beyin, bir tanesi futbol topu ve toprak metaforunu kullanmıştır. Metaforların tamamı olumlu anlamlarda kullanılan olguları içermektedir. Yazılan 22 metaforun ana noktası iletişim kavramını hayatın vazgeçilmez bir öğesi olarak görülmesi ve iletişim olmadan hayatının devam ettirilemeyeceği görüşüdür.

İkinci tema olan “İletişim Anlam & İlişki Kurma Çabası ve Paylaşımında Bulunmaktır” a ait yazılan metaforlar ve frekans durumunu gösteren tablo aşağıda yer almaktadır.

Tablo 3. “İletişim anlam/ilişki kurma çabası ve paylaşımda bulunmaktır” temasına ait metaforlar

Gerekçeler	Frekans (f)	Metafor
-Her ikisi de karşılıklı yapılır,	3	Alışveriş
-Karşılıklı anlam kurma çabasıdır,	2	Yapmak
-Alışverişte de iki kişi ve yardımcıları vardır.	1	
-Her ikisi de karşılıklı durumları birbirine bağlar.	3	Köprü
-Damar da organlar arası bağlantı kurmaya yarar.	2	Damar
-Ben bu hayatta en iyi anlayan kedimdir.	1	Kedim
-Kaynak suyu, sahip olduğu suyu yanına gelenlerle paylaşır.	1	Kaynak Suyu
-Elementler de bir arada bulunmak için element alışverişi yapar.	1	Kimyasal Bağ
-İnsan doğaya baktığında bir şeyler hisseder ve anlamaya çalışır.	1	Doğa
-Dosya transfer ederken de karşılıklı paylaşım söz konusudur.	1	Bilgisayarda Dosya Transferi
-Her iki durumda da karşılıklı paylaşım vardır.	1	Isı Aktarımı
-Ağaca su veririz, karşılığında o da bize oksijen verir.	1	Ağaç
-Oda lambası da anlamak ve anlaşılacak için bizi aydınlatır.	1	Oda Lambası
Toplam	19	

Tablo 3’de de görüldüğü gibi değerlendirilmeye alınan 59 metaforun 19 tanesi “İletişim Anlam /İlişki Kurma Çabası ve Paylaşımda Bulunmaktır” temasının altında yer almaktadır. Temaya ait cevaplardan altı tanesi alışveriş yapmak, üç tanesi köprü, iki tanesi damar, birer tane kedi, kaynak suyu, kimyasal bağ, doğa, bilgisayarda dosya transferi, ısı aktarımı, ağaç ve oda lambası metaforunu kullanmıştır. Metaforların tamamı olumlu anlamlarda kullanılan olguları içermektedir. Yazılan 19 metaforun ana noktası ise iletişim kavramının karşılıklı olması gerektiği, iletişimin bir paylaşım olduğu ve iletişimin bir ilişki ile anlam kurma süreci olduğu görüşüdür.

Üçüncü tema olan “İletişimin Öğeleri Vardır” a ait yazılan metaforlar ve frekans durumunu gösteren tablo aşağıda yer almaktadır.

Tablo 4. “İletişimin öğeleri vardır” temasına ait metaforlar

Gerekçeler	Frekans (f)	Metafor
-Gökkuşağının içinde birçok renk vardır. İletişimin de birçok öğesi vardır.	1	Gökkuşağı
-Ailenin de anne, baba, çocuk gibi öğeleri vardır.	1	Aile
-Hediyeyi gönderen kişi gönderen, alan kişi alan, kargo kanal, mutlu olması da geri döndürür.	1	Kargoyla Gönderilen Hediye
-Alt yapıda elektrik, su, doğalgaz boruları vardır. İletişimde de bu borular alıcı, gönderici ve mesajdır.	1	Şehir Alt Yapısı
-Gönderici havalimanı, alıcı gidilecek olan havalimanı, kaynak uçak, ileti yolcu, geri dönüt geri dönüş rotasıdır.	1	Uçak
-Trafik levhalarında bulunan farklı öğeler, farklı anlamları ifade eder.	1	Trafik Levhaları
-Sınıfın da sahip olduğu birçok öğe vardır.	1	Sınıf
Toplam	7	

Yukarıdaki Tablo 4’de de görüldüğü gibi değerlendirilmeye alınan 59 metaforun 7 tanesi “İletişimin Öğeleri Vardır” temasının altında yer almaktadır. Temaya ait cevaplar gökkuşağı, aile, kargoyla gönderilen hediye, şehir alt yapısı, uçak, trafik levhaları ve sınıf metaforunu kullanmıştır. Yazılan 7 metaforun ana noktası iletişim kavramında ön plana çıkan noktanın iletişimin alt öğelere sahip olması görüşüdür.

Son tema olan “İletişimin Farklı Yönleri Vardır” a ait yazılan metaforlar ve frekans durumu Tablo 5’te yer verilmiştir.

Tablo 5. “İletişimin farklı yönleri vardır” temasına ait metaforlar

Gerekçeler	Frekans (f)	Metafor
-İnsan muhabbetine benzer.	2	Kuş Sesleri
-Sosyal ağlar sayesinde her şekilde (sesli, yazılı, görsel) etkileşime geçilebilir	2	Sosyal Ağlar
-Sözlü ve sözsüz her yönüyle etkileşime geçer.	1	Google
-Çok bastırırsan iletişimdeki gibi denge bozulur ve kırılır.	1	Uçlu Kalem
-İkisini de başarırısan mutlu olursun.	1	Oscar Ödülü Alan Yönetmen
-Gökyüzü gibi sonsuzdur.	1	Gökyüzü
-Ağaç da köklerini toprağa saldıkça güçlenir.	1	Ağaç
-Bir çocuk ne kadar düzgün yetişirse o kadar sağlıklı olur. İletişim de böyledir, ne kadar düzgün kurulursa o kadar sağlıklı yürür.	1	Çocuk
-Milletin bir parçası olmak ve sosyalleşmek zorunluluğu vardır.	1	Millet
Toplam	11	Toplam

Yukarıdaki Tablo 5’de de görüldüğü gibi değerlendirilmeye alınan 59 metaforun 11 tanesi “İletişimin Farklı Yönleri Vardır” temasının altında yer almaktadır. Temaya ait cevaplardan ikişer tane kuş sesleri ve sosyal ağlar, birer tane Google, uçlu kalem, Oscar ödülü alan yönetmen, gökyüzü, ağaç, çocuk ve millet metaforunu kullanmıştır. Metaforların tamamı olumlu anlamlarda kullanılan olguları içermektedir. Yazılan 11 metaforun tek bir ana noktası olmamakla birlikte iletişim kavramının farklı yönleri hakkında görüşler belirtmişlerdir.

Tartışma, Sonuç ve Öneriler

Bu araştırmanın temel amacı, öğretmenlik mesleğine yeni başlamak üzere olan Eğitim Fakültesi öğrencilerinin iletişim kavramına ve kavrama ilişkin algılarını, metaforlar aracılığıyla ortaya çıkarmaktır. Öğretmen adaylarının iletişim kavramına ilişkin bakış açılarını metaforlar yoluyla belirlemeyi amaçlayan bu çalışmada toplam 59 metafor üretildiği belirlenmiştir.

Araştırmada öğretmen adaylarının iletişim kavramına ilişkin oluşturdukları metaforlardan yola çıkarak 4 tema oluşturulmuştur. Bu temalar “İletişim Hayati Bir Öneme Sahiptir”, “İletişim Anlam & İlişki Kurma Çabası ve Paylaşımında Bulunmaktadır”, “İletişimin Öğeleri Vardır” ve “İletişimin Farklı Yönleri Vardır” şeklindedir. Çalışmada ortaya çıkan en önemli metaforlar; “Su (9)”, “Oksijen (6)”, “Alışveriş (6)”, “Besin (3)” ve “Köprü (3)” dür.

Nitekim ulusal literatürde iletişim olgusuyla ilgili yapılan metafor çalışmalarının oldukça sınırlı olduğu gözlenmiştir. Bununla birlikte Yılmaztekin’in (2015) çalışmasında İngilizce Öğretmen Adayları “İletişim” sözcüğünü 15 farklı anlam içerisinde kullanmıştır. Gerçekleştirilen bu farklı anlam bulma çalışmasında ortaya çıkan temel bulgu, etkili iletişim kurulmasının öğretmenler için hayati ve birincil öneme sahip olduğudur. Benzer sonuçlara sahip çalışmamız sonucunda öğretmen adayları metaforlarında iletişim olgusu yerine hayati ve birincil önem arz eden olguları dile getirmişlerdir. Literatürde yer alan benzer bir başka çalışma Aydemir ve Tekin (2018) tarafından gerçekleştirilmiştir. İlgili çalışma sonucunda deneklere uygulanan metafor çalışmasının analiz sonuçlarına göre öğretmen-öğrenci-veli arasında oluşturulacak iletişim olgusu birincil öneme sahiptir ve bu üçlünün bir ekip gibi çalışması, iletişim kurması gerekmektedir.

Akgül’ün (2017) toplumun farklı yaş grubuna sahip bireyleri üzerinde yaptığı bir başka metafor çalışmasında 65 yaş üstü bireyler iletişim olgusunu bu araştırmanın sonucuna benzer şekilde en çok “su” ve “oksijene” benzetmişlerdir.

Sonuç olarak bu çalışmada, sınıf öğretmeni adaylarının iletişim kavramını sadece olumlu metaforlarla açıkladıkları, ayrıca iletişim kavramını daha çok cansız fakat insan için hayati önem arz eden varlıklarla ilişkilendirdikleri görülmüştür. Bu sonuca göre öğretmen adaylarının iletişim kavramına önem verdiği ve bu kavramı hayati olarak gördükleri söylenebilir çünkü katılımcıların verdiği cevaplara göre iletişim kavramı en çok su, oksijen ve alışverişe benzetilmiştir.

Araştırmadan elde edilen bu sonuçlar bağlamında şu öneriler getirilebilir:

- İletişim kavramına ait metaforlar farklı öğrenci grupları ya da kişilerle belirlenip, literatüre daha fazla katkıda bulunulabilir,
- Öğretmenler için önem derecesi yüksek olan “iletişim” kavramına ait metaforlar hali hazırda görev yapan öğretmenlerle belirlenebilir,
- Öğretmenler için önem derecesi yüksek olan “iletişim” kavramına bakanlığın, milli eğitim müdürlüklerinin ve okul yöneticilerinin daha fazla önemsemelerine yönelik çalışmalar yapılabilir,
- Öğretmen adaylarına ya da hali hazırda görev yapan öğretmenlere iletişim kavramının alt dallarından olan etkili konuşma, beden dili vb. konularını içeren metafor çalışmaları yapılabilir.

Kaynakça

- Akgül, H. (2017) Nineden-dededen, toruna; bilgi ve iletişim teknolojilerine yönelik metaforik algılar. *Uluslararası Toplum Araştırmaları Dergisi*, 7(13), 655-677.
- Alparıslan S. (2007). *Sanayi ve bilgi toplumu yönetim metaforlarının karşılaştırılması*. Yayımlanmış Yüksek lisans Tezi, Sakarya Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Sakarya.
- Altun, A.S. ve Apaydın, Ç. (2013) Kız ve erkek öğretmen adaylarının “eğitim” kavramına ilişkin metaforik algıları. *Kuram ve Uygulamada Eğitim Yönetimi Dergisi*, 19(3), 329-354.
- Aydemir, L. ve Tekin, T. (2018). Eğitim örgütlerinde iletişim: İlköğretimde metaforik analiz, *Motif Akademi Halkbilim Dergisi*, 11(21), 145-161.
- Aydın, İ. ve Pehlivan, B. (2010). Türkçe öğretmeni adaylarının öğretmen ve öğrenci kavramlarına ilişkin kullandıkları metaforlar. *Turkish Studies*, 5 (3), 818-842.
- Bender, Y. (2005). *The tactful teacher: Effective communication with parents, colleagues, and Administrators*. Vermont: Nomad Press.
- Cerit, Y. (2008). Öğretmen kavramı ile ilgili metaforlara ilişkin öğrenci, öğretmen ve yönetici görüşleri. *Türk Eğitim Bilimleri Dergisi*, 6 (4), 693-712.
- Çalışkan, N. Ve Yeşil, R. (2005). Eğitim sürecinde öğretmenin beden dili. *Gazi Üniversitesi Kırşehir Eğitim Fakültesi Dergisi*, 6(1), 199-207.
- Çelikten, M. (2006). Kültür ve öğretmen metaforları. *Erciyes Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, (21), 269-283.
- Çiftçi, S. ve Taşkara, S.M. (2010). Sınıf öğretmenliği adaylarının öz yeterlik ve iletişim becerileri arasındaki ilişki. *e-Journal of New World Sciences Academy Education Sciences*, 5 (3), 921-928.
- Deant-Reed, C.H. & Szokolszky, A. (1993). Where do metaphors come from. *Metaphor and Symbolic Activity Sciences*, 8(3), 227-242.
- Döş, İ. (2010). Aday öğretmenlerin müfettişlik kavramına ilişkin metafor algıları. *Gaziantep Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 9 (3), 607-629.
- Ihmeideh, F.M., Al-Omari, A.A. & Aal-Dababneh, K.A. (2010). Attitudes toward communication skills among students teachers in Jordanian Public University, *Australian Journal of Teacher Education*, 35(4), 1-11.
- Kaplan, M. (2002). *Kültür ve dil*, İstanbul: Dergâh Yayınları.
- Marshall, J. (2010). Five ways to integrate: Using strategies from contemporary art. *Art Education*, 63(3), 13-16.
- Müller, C. & Cienki, A. (2009). *Multimodal metaphor: Applications of cognitive linguistic*. Berlin: Gruyter GmbH & Co. Publishing.
- Ocak, G. ve Gündüz, M. (2006). Eğitim fakültesini yeni kazanan öğretmen adaylarının öğretmenlik mesleğine giriş dersini almadan önce ve aldıktan sonra öğretmenlik mesleği hakkında metaforların karşılaştırılması, *Afyon Kocatepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 8(2), 293-309.
- Saban, A. (2004). Giriş düzeyindeki sınıf öğretmeni adaylarının öğretmen kavramına ilişkin ileri sürdükleri metaforlar. *Türk Eğitim Bilimleri Dergisi*, (2), 135-155.
- Semerci, Ç. (2007). “Program geliştirme” kavramına ilişkin metaforlarla yeni ilköğretim programlarına farklı bir bakış. *Cumhuriyet Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 2 (31), 125-140.
- Taggart, G. L. & Wilson, A. P. (2005), *Promoting reflective thinking in teachers 50 action strategies*. Thousand oaks, California: Corwin Press.
- Yıldırım, A., Ünal, A. ve Çelik, M. (2009). İlköğretim müfettişi, ilköğretim okul yöneticisi ve öğretmenlerin öğretmene ilişkin algılarının metafor analizi yoluyla incelenmesi. 18. Ulusal Eğitim Bilimleri Kurultayı 2009 Proceedings Book.

- Yılmaztekin, Ö. E. (2015). İngilizce öğretmen adaylarının etkili iletişim hakkındaki görüşleri. *Mustafa Kemal Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 12 (30), 63-77.
- Zanotto, M. S., Cameron, L. & Cavalcanti, M. C. (2008). *Confronting metaphor in use: An Applied linguistic approach*. Amsterdam: John Benjamins Publishing Company.